

DZIENNIK POMORSKI

PRZEDPŁATA :

Miesięcznie w ekspedycji	2,55 zł.
Z odnośnieniem i w agencjach	2,65 "
Na pocztę, już z odnośnieniem	2,89 "
Kwartalnie w ekspedycji	7,65 "
Na pocztę, już z odnośnieniem	8,67 "

Strajki i inne wypadki zwalniają Wydawnictwo z dostarczania numerów bez zwrotu części — — — kwoty abonamentowej. —

OGŁOSZENIA :

na 4 stronie 6 lam. od wiersza mm. lub jego miejsca 15 gr., na 3 str. 30 gr., na 2 str. 60 gr. Dla W. M. Gdańska te same liczby w guldenach. Tłumaczenia i ogł. skomplikowane o 20 proc. drożej. Ogł. z innych krajów płatne tylko w walucie tychże. Terminowego ogłoszenia — — — się nie gwarantuje. — — —

Ogłoszenia przyjmuje się do godz. 9 przed poł.

Piątek: Małgorzaty.
Sobota: Jana z Dukli.

CHOJNICE, sobota, dnia 14 lipca 1928 r.

Słońca wschód 3.51 zachód 20.19
Księżycy wschód 34.13 zachód 16.03

W drugą rocznicę rządów Poincarego.

Dnia 24 lipca br. minę dwa lata od chwili, gdy obecny prezes francuskich ministrów Poincare objął kierown. rządów Francji. Z okazji tej rocznicy warto o tych rządach coś napisać, ponieważ to były rządy wielkie, nadzwyczajne, rządy wielkiego człowieka, jakich w chwilach nadzwyczajnych i przełomowych posiada zawsze Francja.

Możnaby te dwuletnie rządy Poincarego streścić w kilku słowach: Uratował walutę i uporządkował stosunki polityczne w kraju. Gdybyśmy na tem chcieli skończyć, to nie wysnułibyśmy jednak odpowiedniej nauki z tych rządów.

Otóż Poincare obejmował rządy w kraju w chwili, gdy za dolara płacono się 250 franków. Zanosiło się na taką samą dewaluację pieniądza, jaką przechodziła nasza smutnej pamięci marka polska i marka niemiecka. Było mało nadziei uratowania franka, przedewszystkiem dla tego, że Francja miała miliardowe długi powojenne w Ameryce i Anglii, a co gorsza długi jeszcze nieustalone. Była w tem samym położeniu, co Niemcy, zanim ich długi uporządkował liczebnie plan odškodowawczy Davesa. Wskutek tych długów nie można było myśleć o uporządkowaniu pieniądza. Zapanowała w całej Francji nie tylko bezradność ale popłoch. Kto mógł pomieszczał kapitały zagranicą. Wszyscy potrącili głowy, a przedewszystkiem mądrzy przywódcy rozproszkowanych partij francuskich.

Był tylko jeden człowiek, który znał lekarstwo a tym człowiekiem był Poincare. Miał zaś za sobą tyle zasług, i powagi, że on jeden mógł wzbudzić w narodzie francuskim zaufanie do naprawy złego, a równocześnie zmusić parlament francuski do posłuchu.

Oto Poincare rozpoczął od naprawy stosunków w parlamencie francuskim czyli jak on nazywa się we Francji od Izby deputowanych. Zaprzestano klótni partyjnych, a równocześnie zapatrzone rząd francuski w odpowiednie pełnomocnictwa, podobnie, jak się to działo u nas.

Poincare nie poprzestał jednak na pełnomocnictwach i dekretach, jak się to u nas dzieje. Nie poprzestał również na batożeniu Sejmu, jak się to u nas dzieje, ale starał się Poincare o to, ażeby wyzyskać położenie, by dać parlamentowi francuskiemu naukę, do czego prowadzi rozwydrzone i rozswawolone partyjnictwo, a równocześnie być mu nauczycielem.

Oto stworzył przedewszystkiem tak zwaną unję parlamentarną, która miała stać się nie tylko większością parlamentarną, ale która miała być, jakby to powiedzieć, blokiem, mającym powoli zacięrać wzajemne przeciwieństwa i zlewać je w jedno wielkie wspólne stronnictwo, a conajmniej odzwyczajając je od bezpłodnego politycznego sejmikowania na odrębnych ciasnych podwórkach partyjnych, a przyzwyczajając je do praktycznej wielkiej pracy zbiorowej, do wielkiego wspólnego państwowego programu i wysiłków. Oczywiście udało się to p. Poincaremu raz dla tego, że stronnictwa i posłowie z okazji upadku franka zrozumieli konieczność zgodnej współpracy stanów wszelkich i klas, a powtóre, że mieli za sobą starą kulturę parlamentarną i wyższy stopień wykształcenia, jakiego brak wielkiej części naszych parlamentarzystów.

Nowe wybory tegoroczne odbywały się we Francji nie tylko pod hasłem ustalenia waluty, ale zarazem pod hasłem uzdrowienia stosunków parlamentarnych. Poincare i jego obóz otrzymali absolutną większość tak, że mogli się obyć bez przeciwników. Ale Poincare tego nie zrobił i znowu postarał się o to, ażeby przyciągnąć do współpracy poszczególne lewicowe stronnictwa, ażeby

Nowy wojewoda pomorski.

Nowym wojewodą pomorskim po śmierci ś. p. Młodzianowskiego został mianowany dotychczasowy wice - wojewoda dr. Władysław Seydlitz.

Należy on politycznie do obozu tak zwanej „Młodej Polski“ a tem samem zbliżony jest do rządu. Pochodzi z Wielkopolski.

Narodowe święto republikańskie w Niemczech pójdzie do kosza

Na wtorkowym posiedzeniu rajchstagu został projekt, domagający się ustanowienia urzędowego święta republikańskiego na 11 sierpnia odesłany do komisji prawniczej. Tylko centrum, demokraci i socjaliści za tem świętem głosowali. Liberalowie Stresemanna oświadczyli, że dla nich

narodowe święto będzie wówczas, gdy ostatni Francuz ziemię niemiecką opuści. 314 przeciwko 136 głosom odesłano wniosek do komisji. Reszta posłów wstrzymała się od głosowania. Widać z tego że Niemcy Hohenzollernów nie zapomnieli.

Niemcy płacą miliardowe odszkodowania i obniżają podatki, a my?

Komisja prawnicza rajchstagu 16 głosami oświadczyła się za obniżeniem podatku zarobkowego. Za obniżeniem podatku głosowali nawet

częściowo nacjonałiści. Postanowiono również przyznać ulgi podatnikom, mającym pożyczki zagraniczne.

Niemcy są strasznie pokojowymi.

W odpowiedzi na wniosek amerykański o przystąpienie do antywojennego paktu amerykańskiego Kelloga, która ma nastąpić w nadchodzący piątek, oświadczyli koła rządowe, że Niemcy zgłoszą swe przystąpienie do paktu amery-

kańskiego bez jakichkolwiek zastrzeżeń. Z Waszyngtonu nadeszła wiadomość, że rząd amerykański otrzymał już notę Kelloga od rządu niemieckiego. W najbliższych dniach spodziewana jest nota od rządu francuskiego.

Litwa grozi ciągle palcem w bucie i udaje wielkoluda.

Rządowa litewska gazeta Lietuvas Zainas przepowiada, że rokowania pomiędzy Polską a Litwą w Królewcu wypadną niekorzystnie, ponieważ Litwa uważa swój projekt traktatu o wzajemnym bezpieczeństwie, przedłożony Polsce, a domagający się zmiany granicy na korzyść Litwy,

za ostateczny, a Polska uważa go za prowokację. Na polski wniosek, domagający się układów na rozstrzygnięcie konferencji Ambasadorów co do Wilna, Litwa nigdy się nie zgodzi, bo to rozstrzygnięcie nie jest dla Litwy obowiązującym.

Zamach na króla hiszpańskiego i monarchję hiszpańską.

W Madrycie wykryto spisek, mający na celu obalenie rządu i rządów monarchicznych. Chodziło o zamordowanie króla i naczelnika rządów generała Primo de Rivery z okazji ich wyjazdu do miejscowości Canfranc dla poświęcenia nowej li-

nji kolejowej. Władze zauważyły już od pewnego czasu ruch za obaleniem monarchji. Aresztowano przeszło 100 komunistów i syndykalistów w Barcelonie, Madrycie i Saragocie.

Jugosławia ma nowy rząd.

Król Aleksander powierzył po długich naradach utworzenie nowego rządu dotychczasowemu ministrowi wojny Hadżicowi. Nowy rząd składać

się będzie z osób niepolitycznych. W skład nowego gabinetu wejdą po połowie Serbowie i Chorwaci.

współpracowały z prawicowcami - umiarkowanymi, i dokazał tego, ponieważ już im poprzednio udowodnił korzyści takiej pracy.

Owoce tej pracy jest nie tylko wspaniałe ustalenie franka, ale równocześnie wspólna współpraca parlamentu francuskiego na szerokiej płaszczyźnie, na płaszczyźnie jednolitości dążeń partyjnych do jednego wielkiego wspólnego celu i ideału, to jest do jednolitości środków, przyczyniających się do zdrowia gospodarczego kraju i do jego wielkości. Poincare przerzucił stronnictwa francuskie z ciasnoty ich programów klasowych, stanowych i tak zwanych teoretyczno doktrynerskich na program konieczności jednolitej współpracy około wielkich zagadnień gospodarczych i ogólnie - państwowych.

To są zasługi dwuletnich rządów Poincarego. Doprowadzili one do uspokojenia kraju i narodu, który wie, że we wszelkich sprawach o wielkim pokroju przemysłowym, rolniczym, handlowym, kupieckim, państwowym, znajdzie się w parlamencie odpowiednie zrozumienie. Naród wie, że jego obywatelskie stronnictwa zaprzestaną łączności klasowej ze socjalistyczną międzynarodką tam, gdzie się zaczyna ogólny interes państwowy. I ta wspólność pracy parlamentu doprowadziła już do wyznaczenia 11 miliardów franków na budowę 250 tys. mieszkań.

Rozpisałiśmy się nieco obszerniej o rządach

wielkiego Francuza, bo on może być nam przykładem, na jakich drogach szukać należy uzdrowienia naszych stosunków parlamentarnych.

Toć i u nas jest wdzięczne pole do wytworzenia tej wielkiej płaszczyzny parlamentarnej na gruncie narodowo - parlamentarnym. Chodzi tylko o człowieka, któryby te nasze stronnictwa umiał łączyć na płaszczyźnie wielkich wspólnych interesów gospodarczych, państwowych a równocześnie religijnych, które we Francji wskutek rozdziału Kościoła od państwa odpadają. Wówczas nie byłoby potrzeba żadnych bloków rządowych, żadnych jedynek, bo tworzenie ich obniża przedewszystkiem poziom samodzielności myśli państwowo - politycznej. Czy to się teraz po tem wszystkim co zaszło, uda jeszcze, jest wielkim pytaniem. Ale dwuletnia praca parlamentarna Poincarego jest świadectwem że można skitować siły w narodzie do wielkiej, samodzielnej twórczej pracy w narodzie i pracować z niemi nad rozwiązywaniem wielkich państwowych zagadnień.

Zacięte walki w Bułgarii.

Pomiędzy zwolennikami zamordowanego generała Protogorowa a zwolennikami naczelnika powstańców macedońskich Michajłowa doszło w nocy na piątek w Zofji do krwawej walki. W miejscowości Petrici zawiązała zacięta bitwa, w której było 6 zabitych a wielu rannych.

ność — brawami. Kiedy tak leżąc myślał o „zaliczce” na gażę, o przyszyły sezonie i o jakimś znaczku, którego jeszcze nie posiada w swym zbiorze, nagle zobaczył w oddali dwie kąpiące się panie, które prąd wody zaczął unosić i obie poczęły tonąć. Przerwał więc swoje medytacje i skończył do wody niosąc ratunek jednej z pań, która zniknęła już pod wodą. Po kilku chwilach zanurzył się pod wodę, wrywając topieli ofiarę, przypluwając z nią do brzegu. W międzyczasie, dwaj inni panowie kąpiący się opodal, pospieszyli z pomocą drugiej pani, którą również wyratowali.

Tak więc p. Ilcewicz okazał się nie tylko bohaterem na scenie, ale i na plaży i to w obliczu prawdziwej wody i prawdziwego dramatu.

GIEŁDA PIENIĘŻNA.

Dolary Stanów Zjedn. (1 dolar)	8,88 zł.
Franki francuskie (100)	34,90 1/2 zł.
Franki szwajcarskie (100)	171,75 zł.
Funty angielskie (1 f.)	43,37
Korony czeskie (100 k.)	26,42 zł.
Liry włoskie (100 lirów)	46,70 zł.

5 proc. pożyczka dolar.	87,00 zł.
6 proc. 19 ¹⁹ / ₂₀	
Gdańsk (w guldenach.)	
Dolar	5,12 3/4
Złoty (100 złotych)	57,66
Przekazy na Warszawę (.)	57,59
100 marek rentowych	122,65
1 funt	25,00 3/4

Giełda Płatów Rolnych w Poznaniu

Warunek: bandel hurt. fr. st. załad. ładunki wagon dostawa zaraz za 100 kg. w złotych.

Zyto	44,50—46,00
Pszonica	50,00—52,00
Jęczmień brow.	—
Owies	42,75—44,75
Mąka z. 65% wł. work.	—67,75
Mąka z. 70% wł. work.	—65,75
Mąka p. 65% wł. work.	70,00—74,00
Ospa pszenna	25,00—26,00
Ospa żytnia	31,00—32,00
Łubin niebieski	23,00—24,00
Łubin żółty	24,50—25,50

RUCH w TOWARZYSTWACH.

Z. U. K. W sobotę dnia 14 lipca br. o godz. 19-tej w lokalu p. Jazdzewskiego odbędzie się zebranie miesięczne tutejszego koła.

Na porządku dziennym bardzo ważne sprawy jak n. p. Referat prezesa zarz. okr. kol. p. Michalskiego, sprawozdanie delegata z zjazdu informacyjnego w Warszawie i sprawozdanie delegata z zjazdu okręgowego. Wobec tego liczny udział członków jest konieczny. Zarząd.

CZERSK. Zebranie Inwalidów Wojennych i wdów odbędzie się w niedzielę dnia 15 bm. o godz. 12 i pół w sali Rataja (Metropol.) O liczny udział uprasza. Zarząd.

OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA, w piątek o godz. 7-mej ćwiczenia. Komendant.

Klub żeglarski Chojnice. W sobotę dnia 14 bm. Jazda nocna do Swornegaci. Odjazd o godz. 7 wieczorem z Charzykowa. Goście mile widziani.

KAT. STOWARZYSZENIE POLSKIEJ MŁODZIEŻY ŻENSKIEJ. Dziś o godz. 8 zbiórka na dziedzińcu szkolnym. Sprawie służ! Zarząd.

Z. H. P. Chojnice. Dziś 13 bm. zbiórka I-szej drużyny im. Tadeusza Kościuszki w harcówce o godz. 19-tej. Przybycie miejscowych drużyn konieczne ze względu na jutrzejszy wyjazd do obozu. Drużynowy

Redaktor naczelny: **EDMOND KOWALSKI**

Na żniwa i sezon zaprawienia!
słoje do zaprawienia, garnki, aparaty firmy „Weck” naczynia porcel. i gliniane wyroby szklane, emaljowe i kamienne znacznie niższe.

Wielka sprzedaż naczyń!

Ludwik Rasch

Od 30. czerwca do 14. lipca br.

10 proc. rabatu

na stroje kąpielowe, trykoty letnie i wszystkie inne artykuły.

Na sezon letni

można nabyć po najkorzystniejszych cenach:

Najpiękniejsze nowości w torebkach damskich,

poza to,

koszule wierzchnie, kołnierzyki, krawaty, czapki, bieliznę dla pań, panów jak i dzieci. Trykoty letnie, majteczki każdego gatunku (jedwabne itp.), rękawiczki, chusteczki, szale jedwabne, strój kąpielowy wraz z kapami, teczki, portfele, portmonetki, laski, towary galanteryjne i krótkie.

U Oskara Weiland'a przy Człuchowskiej bramie.

Specjalność: pończochy damskie jak i dziecięce, oraz skarpetki.

Polecam samochody marki:

Cadillac, LaSalle, Oakland, Chevrolet

1927 sprzedano więcej niż milion.

Wielkie, silne, wygodne z zaletami samochodów luksusowych, ulubione, ponieważ eleganckie. Również jako samochody ciężarowe i dostawowe, prężne, pewne i gospod.

Bulck, Oldsmobile, Pontiac

Samochody osobowe i ciężarowe — po korzystnych warunkach zakupu —

Ryszard Gehrke,

Centrala samochodów — Chojnice
Telefon 108.

Powabu

nadaje młode, świeże oblicze, czysta, delikatna, o ciężkich barwach cera. Osiegnąć to można tylko przez używanie prawdziwego mydła liliowo-mlecznego „Ergasta”.

Zważać na nazwę „Ergasta” gdyż są bezartefakcyjne naśladowstwa.

Do nabycia w Chojnicach u firmy: Kazimierz Żak, Drogerja Rynek, Brać Hubert właśc. Julian Hubert, Gdańska 18.

Wielki wybór wózków dziecięcych

poleca 1505

Th. L. Bonin.

Dom

po śp. Józefie Miszewskim naprzeciw dworca w Lubni sprzedam na więcej dającemu w dniu 16. bm. o godz. 11. przed poł. w moim lokalu w Chojnicach Rynek 10. 1504

Br. Jasnoch.

Przetarg przymusowy

Dnia 14. bm. o godz. 11 przed poł. przedawane będą na podwórzu spedytora Nowackiego najwliczniej dającemu za gotówkę:

- 1 harmonjum
- 1 kanape
- 2 fotele
- 1 stół z nakryciem
- 1 biurko
- 50 but konjaku
- 1 łeb z rogami jelenia
- 2 krajobrazy.

Rogowski

koin. sąd Chojnice. 1506

Wyrób wina z żyta.

Wino z żyta można samemu wyrabiać dla użytku domowego za pomocą drożdży winnych rurki fermentacyjne, pożywkę dla drożdży, oraz krótkie przepisy

poleca

Drogerja

Brać Hubert
wł. J. Hubert
Chojnice, Gdańska 18

Żurnale

sezonowe

na rok 1929

poleca

Księgarnia

Dziennika Pomorskiego

CENNIKI

na rok 1928

ilustrowane wysyłamy bezpłatnie wszystkim po otrzymaniu adresu. Polecamy na długoterminowe spłaty:

Rowerory oryginalne angielskie, francuskie i austriackie; maszyny do szycia; gramofony i płyty; radjo; aparaty i sprzęt; zegary i biżuterję oraz wiele innych przedmiotów potrzebnych w każdym domu.

Zwracać się do firmy:

M. Okoń, Warszawa, Zielna 11. tel. 121-66.

Meble na raty

Kompletne sypialnie, kuchnie, jako też pojedyncze meble, szafy, szafonierki, szafy kuchenne, łóżka, stoły, krzesła, kanapy, fotele, leżanki, materace, biurka i lustra

poleca

Oswald Pawłowicz.
skład mebli Młyńska 17.

Podjęmuję się wszelkich

jazd samochodem

w dzień i w nocy, również za granicę.
A. Kosiedowski.
Gdańska 20. Tel. 94 1503

Żniwiarka

używana

prawie jak nowa korzystnie do oddania 1499
Leon Studziński, Kościerzyna
Telefon 67.

Radjo!

3 cewki uniwersalne „Multydin” a 20 zł.

(od 120 — 4300 m. fali)

3 lampki katodowe. RE 504 — 15 zł.

Valvo „Oscilloton” 15 zł. na sprzedaż.

Zgłoszenia przyjmuje eksp. „Dziennika Pomorskiego”

Uciechę w noszeniu obuwia

Wieloletni doświadczenia jednoznacznie wykazały, że najlepszym sposobem na utrzymanie czystości i miękkości skóry jest używanie pasty „URBIN”

Dla przedłużenia trwałości obuwia oraz dla utwardzenia skóry na zimno nie lepszego nad „URBIN”

nieodzowna pasta do obuwia

Urbini

Z WOJEWÓTZA.

Rytel. (Występ znanego psychopaty.) W nadchodzącą niedzielę odbędzie się tu w sali p. Jana Pozorskiego o godz. 8-mej wierzorem występ eksperymentalny znanego psychologa chojnickiego Fr. Kaszubowskiego p. t. „Zagadka w człowieku“. Występ w języku polskim.

Czersk. (Olbrzymia manifestacja katolicka.) Znana jest powszechnie parafia Czerska z intensywnej pracy duszpasterskiej w wzorowo zorganizowanych kongregacjach i stowarzyszeniach, tak, że już niejednokrotnie bywała stawiana jako wzór naśladowania godny. Niedzielną olbrzymią manifestacją katolicką znów chlubnie zapisana została w kronice kościelnej. Otóż w tym dniu zjednoczone organizacje kościelne pod nazwą Ligi Kat. żywo zadokumentowały swe gorące przywiązanie do Stolicy Apostolskiej, dając tem samem wyraz oburzenia przeciwko wszelkim zakusom i napaściom na katolicyzm w Polsce ze strony antykościelnych czynników.

Pod znakiem uświadomienia wiernych o palących zagadnieniach współczesnych odprawiły się wszelkie nabożeństwa poranne. W kazaniach okolicznościowych omawiano sekty, gęsto dziś rozsiane na ziemiach polskich, płytkość naszego polskiego katolicyzmu oraz nieodzowną potrzebę wyteżonej czujności. Uroczysta suma odbyła się z wystawieniem Przenajświętszego Sakramentu. P. Jezus swem wszystkim wiedzącem a dobrotliwym okiem miał niejako spojrzeć na nasze niedomagania duchowe, boć jedynie On w Eucharystji utajony zdoła nasze społeczne życie, oziębłe i chorobliwe, uzdrowić i przekształcić i zagrześć do istic katolickich czynów. Gorące modły i serdeczne śpiewy — krótko, ten nastrój wyjątkowy chyba nie pozostał bez zbawiennych skutków.

O godzinie 2 po południu uroczystość osiągnęła swój punkt kulminacyjny: rozpoczęła się olbrzymia akademja katolicka w szczelnie po brzegi ludnością wypełnionej kaplicy. Oko prawdziwego katolika rozpromieniło się z radości, kiedy widziało tę olbrzymią masę ludu, liczącą ca 6000 osób. Zagaił ją miejscowy ks. proboszcz w pięknych a treściwych słowach, dowodząc konieczność urzędowania podobnych akademji. Następnie „Cecylja“ odśpiewała na głosy F. Nowowiejskiego „Hymn Katolicki“. Potężnem echem brzmiały osobliwie końcowe słowa: „Choć burz tysiąc wsząd godzi, choć się sroży złość i kłam, Pan króluj! w Piotra łodzi, do niebiańskich dotrzem bram!“ Nawiązując do tych słów, zaproponował ks. proboszcz na zadokumentowanie gorącego przywiązania do Stolicy Apostolskiej wysłanie telegramu hołdowniczego na ręce ks. biskupa Dr. Okoniewskiego — następującej treści:

„Waszej Eksceleńcy składa ludność katolicka parafji Czerskiej, zgromadzona na pierwszym dniu katol. w ilości 600 osób hołd i ślubowanie wierności i posłuszeństwa, wyrażając zarazem swą wielką radość, że w niezadługim czasie będzie miała zaszczyt Eksceleńcy u siebie przywitać“.

Następnie wygłosił wykład ks. proboszcz Licznierski na t.: „Rozdział Kościoła od państwa“. W treściwych słowach przedstawił historję tego antykościelnego objawu, przechodząc w końcu na czasy obecne. Przedstawił fatalne i zębne skutki rozdziału tych obu instancji w szkole, rodzinie, urzędach oraz całym życiu społecznym. Żalił się, że nasz polski katolicyzm kończy się tylko na paradach i poświęceniach sztandarów.

Organizm państwowy silny i zdrowy będzie tylko wtenczas, jeżeli katolicyzm nasz będzie czynny. Musimy koniecznie energicznie zaprotestować przeciwko antykościelnym wystąpieniom licznych ugrupowań socjalistyczno - żydowsko - masonskich w obecnym sejmie i senacie, zmierzającym celowo do uszczuplenia autorytetu i złamania władzy Kościoła Katolickiego. Śluszna zatem, żebyśmy się prawdziwie i solidarnie garnęli pod sztandar Chrystusowy, by żadną miarą nie dopuścić i nas w Polsce do rozdziału Kościoła od państwa. Ludność zebrana, chcąc niejako potwierdzić swe przywiązanie do kościoła, odśpiewała następnie: „My chcemy Boga“.

Następny wykład wygłosił p. sędzia Wolski na t.: „Prześladowanie katolików w Meksyku“. W pięknych słowach przedstawił mówca całą grozę prześladowania katolików, wyjaśnwszy wprzód genezę tegoż. Przy żywym obrazowaniu okropności meksykańskich zapanowała na sali głęboka cisza. Ze wstrzymanym oddechem i natężoną uwagą wszystko przysuchiwało się ciekawemu opisowi. Dreszcze ogarniały człowieka, kiedy słyszał, co się dzieje w Meksyku w czasach obecnych kulturalnych. Jak w pierwszych czasach chrześcijaństwa ludność nieustraszenie garnęła się pod sztandar Chrystusowy, dała się zabijać, męczyć i kryła się w katakumbach, tak i tam w Meksyku męczeństwa są na porządku dziennym, a życie katolickie przeniosło się do katakumb, bo krwiożerczy Calles i jego oprawcy ścigają wszystko, co katolickie. Więc zamilkły dzwony kościelne, nabożeństwa i sprawowanie sakramentów św. publicznie zawieszono. A jednak hasło: „Niech żyje Chrystus“ rozbrzmiewa wszędzie, w więzieniach, na miejscach kaźni i nawet

publicznie. Żywe oklaski publiczności zakończyły wykład.

Na koniec wysłano na ręce prezydenta Rzplitej Polskiej telegram o następującej treści: „Ludność katolicka parafji Czerskiej, zebrana dnia 8 lipca 1928 r. w ilości 6,000, po wysłuchaniu referatów ks. prob. Licznierskiego: „Rozdział Kościoła od państwa“ i p. sędziego Wolskiego: „Prześladowanie katolików w Meksyku“ potępia wszelkie zakusy przeciwników, zdążających do rozdziału Kościoła od państwa i obniżenia autorytetu Kościoła katolickiego i żąda, aby stosunek państwa do Kościoła, zagwarantowany konkordatem nie został naruszony“.

Rzesiste oklaski ludności dowodziły o zadowoleniu z treści tego telegramu. Bezpośrednio potem udano się wspólnie do kościoła, gdzie odśpiewano przy wystawieniu Przenajśw. Sakramentu suplikacje. Wzniosły się ku niebu gorące modły:

„Abyś nas w wierze zachować i utwierdzić raczył prosimy Cię Pani!“ Następnie uformował się samorzutnie imponujący pochód wprost nieprzejrany, który przeszedł przy dźwiękach orkiestry Stow. Młodzieży Polskiej oraz Tow. Wojałów i Powst. przez główne ulice miasta, a rozwiązał się dopiero w pobliskim lesie, gdzie się odbyła zabawa parafjalna. Bawiono się pięknie, zgodnie, familijnie, jak może nigdy dotąd. Widoczny był to wpływ nabożeństw kościelnych i wykładów podczas zebrania w kaplicy. Zabawa trwała, aż zmierzch zapadł. Wrócono wtedy znowu w szeregach i pochodzie do miasta.

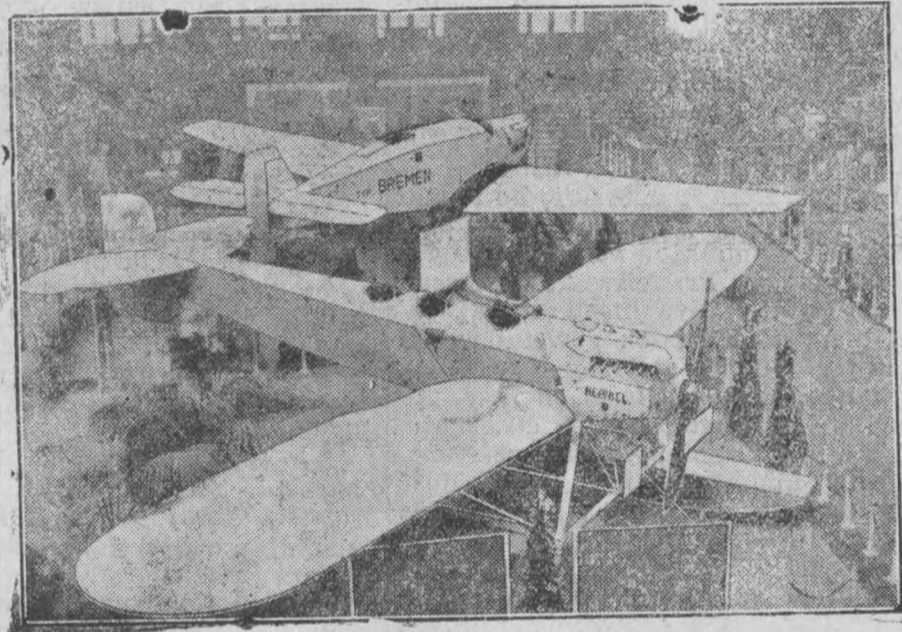
Niezawodnie uroczystość niedzielna pozostanie niezatarte w pamięci na długi czas, a obudzi parafjan z letargu do czynów dzielnych, istic katolickich. Podnieść należy z uznaniem ofiarę i zabieg p. sędziego Wolskiego. Oby cała inteligencja polska tak się przyczyniała do podniesienia katolicyzmu w naszej ojczyźnie.

Śliwice. (Wycieczka.) Dnia 8 bm. odbyła się, jak zapowiedziano wycieczka Kółka śpiewackiego „Orfeusz“ do lasu z orkiestrą Tow. Młodzieży ze Śliwic. Jak każda prawie wycieczka naszej

ruszyna i innych okolicznych wiosek. Akcja ratunkowa okazała się trudną, gdyż ogień ogarnął już 24 budynki i to w różnych miejscowościach wioski. Na miejsce pożaru przybył Dyon Marynarki Wojskowej i straż cywilna z Pucka. Nieco później przybyła straż Wejherowska i Gdynska. Ta ostatnia poinformowana została mylnie i zamiast do Strzelna, najpierw udała się do Kielna. Wyrazić tu musimy uznanie dla Dyonu Marynarki Wojskowej, który dzięki swej sprężystości zlokalizował pożar. Dzięki zarządzeniu naczelnika poczty, p. Dzdziaka, połączenie telefoniczne było czynne przez cały czas pożaru. Podczas pożaru zauważono tu p. Kowalskiego w zastępstwie starosty morskiego, wójta p. Szukalskiego z Dony i Potrykusa z Chłapowa. Pierwszy ratunekniosła tu policja miejscowa. Poszkodowani zostali: Juliusz Białk, Juliusz Zaczek, Otto Mischke, Jan Strumski, Zalewski, Antoni Dettlaff, Fr. Szewska Jan Pieszczyń, Jan Lessnał, Jan Marzejon. Poznałski, wdowa Mach i Andrzej Białk. Z wymienionych najbardziej ucierpeli Jan Pieszczyń i wdowa Mach, którzy nawet zaoszczędzonych pieniędzy uratować nie mogli. Strata jest tem boleśniejsza, że zaledwie czterech z nich było ubezpieczonych i to na bardzo małą sumę. Strzelno po raz drugi pada pastwą płomieni, gdyż przed 45 laty spaliła się tu plebanja, szkoła i 12 innych budynków.

Tuchola. (Zgony.) W ostatnich dniach zmarł właściciel drogerji Stanisław Scheffs, lat 68. Pogrzeb odbył się w poniedziałek 9 bm. Także zmarł Jan Antoni Fryca z Huty, przewodniczący Sejmiku i Wydziału Powiatowego powiatu tucholskiego. Pogrzeb odbył się w poniedziałek 9 bm. w Bysławiu. Niech odpoczywają w pokoju. Rodzinom po zmarłych wyrażamy nasze najserdeczniejsze współczucie. (c)

— (Sprzedaże drzewa.) Państw. Nadleśnictwo Świt sprzedawać będzie w piątek 13 bm. od godz. 10-tej w „Strzelnicy“ w Tucholi drzewo opałowe i użytkowe. Państw. Nadleśnictwo Świt sprzedawać będzie w sobotę 14 bm. w drodze ustnego

Międzynarodowa wystawa aeroplanów w Paryżu.

wioski, tak ta szczególnie urozmaiconą była wypadkami jednak wspomnienia niegodnymi. Przedewszystkiem użycie alkoholu smutne pociągnęło za sobą skutki. Bito się na zabicie, tak, iż policjant zmuszony był do wyciągnięcia szabli. Prócz popisu kółka śpiewackiego „Orfeusz“ żadnych nie spodzianek nie było. Wieczorem całe towarzystwo udało się na sale pp. Trzebiatowskiego i Nürnberga, gdzie bawiono się do rana.

— (Dwóch zuchów.) Dnia 8 bm. przejeżdżała na rowerach wycieczka przez Śliwice, złożona z dwóch policjantów śląskich, którzy zwiedzili Hel i Gdynię przez Wilno i Lwów wrócą na Śląsk Powodzenia zuchom! (z)

Bylczek. (Burza.) Szalona burza nawiedziła bory tucholskie, dnia 4 bm. po poł. Otóż kiedy przechodziła nad Bylczkiem wichur przez wyrwanie drzewa zabił jałowicę na szkodę p. Stamskiego. Niektóre drogi zatamowane zostały wyrwanymi drzewami, a nawet i niejedyn dach ucierpiał od zwałonego nań drzewa. (z)

Strzelno. pow. morski. (Szczegóły groźnego pożaru.) Donosiliśmy w piśmie naszym krótko o groźnym pożarze, jaki się srożył w niedzielę w Strzelnie. Dzisiaj jesteśmy w możności podać czytelnikom bliższe szczegóły tego pożaru.

Dnia 8-go bm. w czasie nabożeństwa w kościele miejscowym powstał pożar z komina, który zajął dach domu Juliusza Białka. Dach był słomiany, a silny wiatr zachodni rozniósł ogień po całej wsi. W domu Białka znajdowała się żona jego, która zauważywszy ogień, pobięła po męża do kościoła. W kościele powstało wielkie zamieszanie, które dzięki przytomności miejscowego proboszcza nie pociągnęło za sobą wiele smutnych następstw. Ludność zaczęła opuszczać świątynię, spiesząc na pomoc zagrożonym. Dzięki p. Miskowej zaalarmowano Puck, Wejherowo, Gdynię i Gdańsk. Najpierw przybyła sikawka z Mie-

przetargu w lokalu p. Glazowej w Kielpinie żerdzie sosnowe, szczapy wałki itd.

Zaś w czwartek 19 bm. odbędzie się w lokalu p. Friesego w Klonowie licytacja na drzewo z lasów państwowych nadleśnictwa Zamrzenica.

— (Przełłady koni.) Od dłuższego czasu odbywają się na terenie powiatu tucholskiego przełłady koni. W przyszłym tygodniu przełłady takie odbędą się w Żalnie dnia 16 bm. Gostycynie 16 i 17 bm, Sicinach 17 bm, Kęsowie i Mędromierzu Wielkim 18 i 19 bm. Bładowie 20 bm. Drożdziejnicy 20 i 21 bm. (c)

— (Turniej tenisowy o mistrzostwo.) W sobotę 21 i niedzielę 22 bm. odbędzie się w naszym grodzie, na korcie p. Skórkowej drugi doroczny turniej tenisowy o mistrzostwo miasta Tucholi na rok bieżący. Zgłoszenia do wzięcia udziału w turnieju przyjmuje wiceprezes T. Z. S. „Corona“ p. A. Górny, do 18 bm. w godzinach 10 — 16-tej. Opłata za udział wynosić będzie 5 zł. Nagrody wystawione będą w oknie wystawowym firmy St. Maćkowski.

— (Z Sokoła.) Zarząd miejscowego Sokoła komunikuje: Ćwiczenia lekkoatletyczne odbywają się we wtorki i piątki od godziny 7,30 na boisku sokolim. Sokół zamierza przeprowadzić gry ruchome, a mianowicie koszykówkę pod kierownictwem fachowców. (c)

— (Z Tow. Młodzieży Kupieckiej.) Z okazji 20 lecia swego istnienia urządziło tu Tow. Młodzieży Kupieckiej onegdajszej niedzieli zabawę. Na całość składały się: koncert w ogrodzie p. Świerczyńskiego, zaś wieczorem tańce na sali hotelu „Du Nord“. W całości przygrywała orkiestra wojskowa Kadry Marynarki ze Świecia.

Także miejscowe Państw. Seminarjum Nauczycielskie urządziło onegdaj w ogrodzie zakładu koncert, oraz zawody sportowe. (c)

